

Gezamenlijke communicatiestrategie Bibliotheeknetwerk

KB nationale bibliotheek, Stichting Samenwerkende POI's Nederland & Vereniging
van Openbare Bibliotheken
3 augustus 2026

1. Aanleiding en context

De KB nationale bibliotheek, Stichting Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland (SPN) en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) werken samen aan de communicatie van en over het Bibliotheeknetwerk. Uit een gezamenlijke werksessie met de betrokken communicatieadviseurs is naar voren gekomen dat er behoefte is aan meer eenduidigheid en regie op netwerkcommunicatie.

In de praktijk lopen de adviseurs onder meer tegen het volgende aan:

- Onduidelijkheid over de rol en positionering van het netwerk ten opzichte van de drie betrokken organisaties, en over eventueel verschillende doelgroepen.
- Een ontbrekende, heldere structuur voor besluitvorming en verantwoordelijkheden (wie beslist over inhoud, financiën, capaciteit).
- Versnippering in de uitvoering van communicatie: woordvoering, inzet van kanalen en gebruik van huisstijl lopen uiteen.
- Gebrek aan regie op inhoud en prioritering, mede doordat een concreet afwegingskader ontbreekt en de bestaande netwerkagenda daarvoor te hoog over is.

Om hierin structuur aan te brengen, huren KB, SPN en VOB gezamenlijk een communicatiedeskundige in. De gevraagde producten moeten in onderlinge samenhang worden ontwikkeld: strategische richting (jaarplan en communicatiestrategie) en governance (beslisboom) versterken elkaar en kunnen niet los van elkaar worden opgesteld.

2. Doel van de opdracht

De communicatiedeskundige ontwikkelt een samenhangend kader dat houvast biedt voor de communicatie van en binnen het Bibliotheeknetwerk, en dat richting geeft aan zowel de inhoudelijke keuzes (welke thema's krijgen aandacht) als de manier van samenwerken en besluiten (wie gaat waarover en wie beslist).

3. Op te leveren producten

3.1 Jaarplan 2027/2028

Een jaarplan met de belangrijkste thema's in het bibliotheeklandschap voor 2027/2028, met als doel:

- Een basis te bieden voor de ontwikkeling van content.
- Een praktisch toepasbaar afwegingskader te bieden om keuzes te maken in wat wel en geen aandacht krijgt (prioritering).

Het jaarplan bevat tevens een doorkijk naar de werkwijze voor het opstellen van een jaarplan na 2027/2028, zodat dit proces herhaalbaar wordt.

3.2 Communicatiestrategie

Een communicatiestrategie met afspraken over:

- Huisstijl: welke huisstijl (netwerk-huisstijl versus de huisstijlen van KB, SPN, VOB en de POI's afzonderlijk) wanneer wordt gebruikt en waarom.
- Een gezamenlijke persaanpak: hoe woordvoering en persbenadering worden afgestemd tussen de drie organisaties en het netwerk.
- Een kanalenstrategie: welke kanalen worden ingezet, en in hoeverre wordt gebruikgemaakt van eigen kanalen versus kanalen van de afzonderlijke organisaties.

Ten behoeve van dit onderdeel voert de deskundige een doelgroep- en stakeholderanalyse uit. Daarnaast wordt gebruikgemaakt van bestaande kaders, waaronder in ieder geval:

- het Bibliotheekconvenant;
- de Netwerkagenda;
- eerder opgestelde communicatiestrategie bij de netwerkagenda;
- de (content)strategie voor Bnetwerk;
- het voorstel redactiemodel Bnetwerk;
- overzicht van kanalen, doelgroepen en nieuwsbrieven;
- onepager heidag – landelijk communicatieteam.

3.3 Beslisboom governance en verantwoordelijkheden

Een beslisboom met heldere afspraken over wie waarover kan en mag beslissen, onder meer over:

- Samenwerking met aanpalende organisaties.
- Inhoudelijke keuzes en prioritering binnen de netwerkcommunicatie.
- Inzet van financiën en capaciteit (inclusief de relatie met de overheidslagen KB–OCW, SPN–IPO en VOB–VNG).
- Escalatie: naar wie wordt opgeschaald als partijen er onderling niet uitkomen.

Onderdeel van dit product is een voorstel voor het (gedelegeerd) opdrachtgeverschap, en een heldere taakomschrijving voor de communicatiedriehoek, inclusief de verhouding tot het landelijk communicatieteam, kerngroepen, bestaande overlegstructuren en de afzonderlijke opdrachtgevers.

4. Rol en positionering

De deskundige werkt zowel binnen de kaders van de afzonderlijke organisaties als netwerkbreed, en besteedt daarbij expliciet aandacht aan:

- De positionering van het Bnetwerk als platform voor sector- en netwerkcommunicatie, ten opzichte van de positionering van KB, SPN en VOB afzonderlijk.
- Heldere communicatielijnen naar partners.
- Wanneer iets als 'netwerkcommunicatie' geldt en wie daarover gaat.

Tijdens de opdracht treedt de communicatiedriehoek van KB, SPN en VOB op als gedelegeerd opdrachtgever voor de communicatiedeskundige, totdat de beslisboom (zie 3.3) een definitieve governancestructuur vastlegt.

5. Aanpak en werkwijze

Van de deskundige wordt gevraagd om:

- Gesprekken te voeren met vertegenwoordigers van KB, SPN, VOB en het netwerk (waaronder de communicatiedriehoek, kerngroepen en relevante overlegstructuren) om input op te halen voor het afwegingskader en de communicatiestrategie.
- Een inventarisatie te maken van bestaande rollen en verantwoordelijkheden, en te komen tot concrete, onderling afgestemde afspraken.
- De drie praktische en handzame producten (jaarplan, communicatiestrategie, beslisboom) in samenhang te ontwikkelen, zodat strategische richting en praktische uitvoering elkaar versterken.

6. Profiel communicatiedeskundige

- Aantoonbare ervaring met netwerkcommunicatie / communicatie binnen samenwerkingsverbanden.
- Doortastend en in staat zelfstandig te werken.
- Sterke, analytische gesprekspartner die op verschillende niveaus (bestuurlijk en uitvoerend) kan schakelen.
- In staat strategische keuzes praktisch te vertalen naar uitvoerbare afspraken.
- Ervaring met en/of affiniteit met de bibliotheeksector is een pré.

7. Planning

- Looptijd: te starten op korte termijn (streefdatum 1 november), met oplevering van alle producten in april 2027.
- Indicatieve inzet: circa 2 dagen per week gedurende 6 maanden.

8. Opdrachtgeverschap en aansturing

De communicatiedriehoek van KB, SPN en VOB fungeert gedurende de opdracht als gedelegeerd opdrachtgever en eerste aanspreekpunt voor de communicatiedeskundige. De driehoek koppelt voortgang en tussentijdse resultaten terug aan het netwerkoeverleg en aan de drie organisaties.